

PROTOCOL DE DESPLAÇAMENT EN CADIRA DE RODES A UNA PSD

El desplaçament en cadira de rodes substitueix la deambulació en persones amb mobilitat reduïda.

OBJECTIU

- Conèixer els passos a seguir i les precaucions a tenir en compte en els desplaçaments en cadira de rodes en superfícies planes o inclinades, a l'entrar en un ascensor i per pujar o baixar una vorera.

MATERIAL NECESSARI

- Pauta d'actuació, full de registre i bolígraf
- Material de suport: coixins i ajut tècnic específic (llençol tubular lliscant, cadira de rodes)
- Objectes personals i medicació, si s'escau.
- Manta per protegir del fred, parasol per protegir de la calor, si s'escau.

PROCEDIMENT

1. Preparar el material:
 1. Seleccionar-ho
 2. Comprovar que s'adequa a l'entorn, a la PSD i al procediment
 3. Comprovar que està en bones condicions i funciona adequadament
2. Preparar-se el tècnic:
 1. Portar roba còmoda i calçat adequat (antilliscant, tancat i ben subjecte al peu)
 2. Utilitzar mesures d'higiene: rentat bàsic de mans (RBM) i desinfecció amb solució hidroalcohòlica (SHA), col·locació de guants i resta de l'EPI, quan sigui necessari
3. Preparar la PSD:
 1. Identificar-la pel seu nom
 2. Saludar-la i presentar-se
 3. Explicar-li què es farà de manera clara i senzilla
 4. Demanar-li el seu consentiment i la seva col·laboració, sempre que es pugui
 5. Proporcionar a la PSD les pròtesis i òrtesis que necessiti (audiòfons, ulleres...) per afavorir la seva seguretat
 6. Preservar la seva intimitat
4. Preparar l'entorn:
 1. Adequar temperatura i il·luminació
 2. Revisar l'espai i/o recorregut de treball i eliminar possibles obstacles
5. Recolzament al desplaçament en cadira de rodes:
 1. Col·locar-se darrera de la cadira de rodes i assegurar-se de que està frenada.
 2. Verificar la posició corporal correcta i, en cas que sigui necessari, corregir-la o demanar-li que ho faci: cap recte, esquena recta, cintures (escapular i pèlvica) equilibrades, cames ben col·locades i peus ben col·locats als recolza-peus (en posició plantígrada) i els braços als recolza-braços o a sobre de les cuixes. Ajudar-se dels coixins, si és necessari, especialment del que es troba a sobre del seient. Ajudar-se del llençol lliscant per recol·locar la persona, si s'escau.
 3. Posar-li una mà sobre una espatlla i comunicar-li que comenceu el desplaçament.
4. Desplaçaments:

En pla (habitual)

 1. Desfrenar la cadira o convidar-ho a fer a la persona assistida.
 2. Avançar de manera pausada.
 3. Frenar la cadira o convidar-ho a fer a la persona assistida quan finalitza el desplaçament o sigui necessari.

Pujar una rampa

 1. Desfrenar la cadira o convidar-ho a fer a la persona assistida.
 2. Avançar de manera pausada. (Assegurar-se de mantenir l'esquena plana i augmentar la força feta amb el cos, especialment amb les cames. Evitar fer força exclusivament amb els braços.

3. Frenar la cadira o convidar-lo a fer a la persona assistida quan finalitza el desplaçament o sigui necessari.

Baixar una rampa

1. Col·locar-se (el tècnic i la cadira de rodes ocupada) d'esquena al desplaçament.
2. Desfrenar la cadira o convidar-lo a fer a la persona assistida.
3. Avançar de manera pausada. (Assegurar-se de mantenir l'esquena plana i augmentar la força feta amb el cos, especialment amb les cames. Evitar fer força exclusivament amb els braços).
4. Frenar la cadira o convidar-lo a fer a la persona assistida quan finalitza el desplaçament o sigui necessari.

Entrar i sortir d'un ascensor

1. Desfrenar la cadira o convidar a fer-ho a la persona assistida.

Opció 1. Avançar de cara de manera pausada. Frenar-la o demanar-li que ho faci, si pot. Desfrenar-la o demanar-li que ho faci. Sortir d'esquena.

Opció 2. Avançar d'esquena de manera pausada. Frenar-la o demanar-li que ho faci, si pot. Desfrenar-la o demanar-li que ho faci. Sortir de cara, si no és possible donar la volta per tal de sortir d'esquena.

Baixar una vorera

1. Col·locar-vos de cara a la vorera.
2. Trepitjar la barra posterior de la cadira per tal que s'inclini cap a vosaltres.
3. Mantenir la posició fins que baixin les dues rodes grans a la vegada. (Caldrà flexionar els genolls per augmentar l'equilibri i fer força amb les cuixes).
4. Baixar la inclinació de la cadira, fent que les rodes petites tornin a tocar el terra.

Pujar una vorera

1. Col·locar-la de cara a la vorera.
 2. Trepitjar la barra posterior per tal que la cadira s'inclini cap a vosaltres i s'aixequin les rodes petites.
 3. Avançar les rodes petites de la cadira sobre la vorera i recolzar-les sobre aquesta.
 4. Pujar les rodes grans.
6. Acomodar-la.
 7. Deixar els objectes que necessiti al seu abast
 8. Recollir el material i l'entorn.
 9. Treure's els guants i fer un RBM.
 10. Acomiadar-se.
 11. Registrar l'actuació.
 12. Comunicar les possibles incidències per la via adequada a la persona adequada.

OBSERVACIONS

Assegurar-se que de la **cadira de rodes** es coneixen:

- Les parts
- Les dimensions i el pes
- Com es munta i desmunta
- Com es plega i desplega
- El funcionament
- El manteniment
- Les adaptacions que se li poden fer
- Les trinxes o nanses (d'alguna motxilla o bossa que estigui penjada o guardada sota el seient de la cadira de rodes) que puguin sobresortir i quedar enganxades en entrar o sortir de l'ascensor o en passar per portes

Assegurar-se que la **persona**:

- Rep informació de l'itinerari, si és necessari, i se li avança la informació de les maniobres demanant-li la seva col·laboració, si és possible, per evitar moviments i/o desequilibris inesperats que puguin produir lesions.
- Queda protegida davant de possibles obstacles i les condicions meteorològiques.

- No té els colzes sobresortint dels recolza-braços per tal d'evitar possibles cops amb l'ascensor o portes.
- Us escolta bé. Valorar si cal apropar-se a l'orella quan es parla.
- Queda direccionada adequadament a la dreta o a l'esquerra quan calgui en aquells casos on el cap està fixat amb un accessori especial o es té dificultat per moure'l.
- Queda ben col·locada (i amb la cadira frenada) i amb el que necessita al seu abast quan finalitza el desplaçament. (Mai mirant contra una paret, d'esquena a altres persones, en zones que obstaculitzin el pas dels altres, a prop de voreres o en altres llocs o hi quedi en perill).